

ЗАТВЕРДЖЕНО

Протокол вченої ради НУВГП
від 31.05.2017 № 5

Голова вченої ради НУВГП

_____ В.С. Мошинський

ПОЛОЖЕННЯ

про запобігання плагіату випускних кваліфікаційних робіт
здобувачів вищої освіти

Ухвалено науково-методичною
радою НУВГП
протокол
від 15.03. 2017 № 2

Введено в дію
наказом ректора НУВГП
від 13.06.2017 № 299

Рівне – 2017

ЗМІСТ

1	Загальні положення.....	3
2	Функції учасників процесу запобігання проявів плагіату у випускних кваліфікаційних роботах здобувачів вищої освіти.....	3
3	Порядок здійснення перевірки випускних кваліфікаційних робіт із застосуванням сервісу Unplag.....	5
4	Прикінцеві положення.....	6
5	Додаток 1.....	7
6	Додаток 2	8

1. Загальні положення

1.1. Положення про запобігання плагіату випускних кваліфікаційних робіт здобувачів бакалаврського та магістерського рівнів вищої освіти в університеті (далі – Положення) розроблено на виконання ст. 32 Закону України «Про вищу освіту» від 01 липня 2014 року, Закону України «Про авторське право і суміжні права», Статуту та Стратегії розвитку Національного університету водного господарства та природокористування.

1.2. Положення визначає порядок проведення перевірки текстових документів випускних кваліфікаційних робіт, які виконуються здобувачами вищої освіти, на наявність ознак плагіату (текстових збігів) та має на меті підвищення якості навчання, розвиток навичок коректної роботи із джерелами інформації та формування у здобувачів вищої освіти навичок сумлінного дотримання вимог наукової етики, активізацію самостійності та індивідуальності при написанні випускних кваліфікаційних робіт.

1.3. Система запобігання та виявлення академічного плагіату є складовою системи внутрішнього забезпечення якості освітньої діяльності та якості вищої освіти в університеті.

1.4. Терміни, які вживаються у Положенні, мають таке значення:

1.4.1. Плагіат – оприлюднення (опублікування), повністю або частково, чужого твору під іменем особи, яка не є автором цього твору (ст. 50 Закону України «Про авторське право і суміжні права»).

1.4.2. Академічний плагіат – оприлюднення (частково або повністю) наукових результатів, отриманих іншими особами, як результатів власного дослідження та/або відтворенню опублікованих текстів інших авторів без відповідного посилання (ст. 69 ч. 6 Закону України «Про вищу освіту»).

1.4.3. Випускна кваліфікаційна робота – одна з форм державної атестації здобувачів вищої освіти освітніх рівнів «бакалавр», «магістр», яка застосовується з метою контролю набутих студентом у процесі навчання компетентностей, необхідних для виконання ними майбутніх професійних обов'язків. Вимоги до випускних кваліфікаційних робіт наводяться у стандартах університету «Засоби діагностики якості вищої освіти» відповідного освітнього рівня та спеціальності.

1.4.4. Unplag – онлайн-сервіс пошуку плагіату, який перевіряє текстові документи на наявність запозичених частин тексту з відкритих джерел в Інтернеті чи внутрішньої бази документів користувача.

2. Функції учасників процесу запобігання проявів плагіату у випускних кваліфікаційних роботах здобувачів вищої освіти

2.1. Проведення заходів щодо запобігання проявів плагіату у випускних кваліфікаційних роботах здобувачів бакалаврського та магістерського рівнів вищої освіти забезпечується кафедрами, навчально-методичним відділом, відділом інформаційних технологій та відділом якості освіти.

2.2. Кафедри:

- інформують здобувачів вищої освіти та науково-педагогічних працівників про необхідність дотримання правил академічної доброчесності, цього Положення та документів, що унормовують запобігання академічному плагіату та встановлюють відповідальність за плагіат;

- розробляють та оприлюднюють в репозиторії методичні вказівки (рекомендації) із визначенням вимог щодо належного оформлення посилань на використані у випускних кваліфікаційних роботах інформаційні джерела;

- оприлюднюють накази про затвердження тем випускних кваліфікаційних робіт на сайті університету, забезпечуючи їх неповторність, організовують публічний захист випускних кваліфікаційних робіт;

- контролюють внесення випускних кваліфікаційних робіт здобувачами вищої освіти до внутрішньої закритої бази в «хмарній системі»;

- контролюють подання здобувачами вищої освіти заяв щодо самостійності виконання випускної кваліфікаційної роботи (додаток 1) та підготовки їх керівниками Акта перевірки випускної кваліфікаційної роботи на наявність текстових збігів (додаток 2);

- здійснюють допуск до захисту випускної кваліфікаційної роботи кожного студента на основі аналізу додатків 1 (заява щодо самостійності виконання випускної кваліфікаційної роботи) та 2 (Акт перевірки випускної кваліфікаційної роботи на наявність текстових збігів) рішенням засідання кафедри;

- надають пропозиції у навчально-методичний відділ щодо заходів із запобігання проявів плагіату у випускних кваліфікаційних роботах здобувачів бакалаврського та магістерського рівнів вищої освіти.

2.3. Навчально-методичний відділ:

- оприлюднює це Положення на офіційному Web-сайті НУВГП;

- контролює виконання даного Положення;

- здійснює перевірку наказів про затвердження тем випускних кваліфікаційних робіт та забезпечує їх неповторність на суміжних спеціальностях;

- узагальнює пропозиції учасників освітнього процесу щодо запобігання плагіату та виносить їх на розгляд науково-методичної ради;

- сприяє запровадженню в рамках вивчення навчальних дисциплін занять з основ наукового письма, дослідницької роботи, на яких акцентується увага на коректному використанні у випускних кваліфікаційних роботах інформації з інших джерел та уникнення плагіату.

2.4. Відділ інформаційних технологій:

- здійснює адміністрування сервісу Unplag;

- створює умови для безперебійної роботи сервісу Unplag;

- забезпечує перегляд звітів про результати перевірки випускних кваліфікаційних робіт на плагіат;

- формує список студентів, які надали роботи для перевірки, за спеціальностями, освітніми рівнями та керівниками, з посиланням на звіт і відсоток

текстових збігів;

- вирішує технічні питання використання сервісу Unplag;
- адмініструє процес створення внутрішньої закритої бази випускних кваліфікаційних робіт здобувачів вищої освіти в «хмарній системі»;
- надає консультативну допомогу здобувачам вищої освіти та науково-педагогічним працівникам з приводу функціонування сервісу Unplag.

2.5. Здобувачі вищої освіти (студенти):

- заповнюють і підписують заяву щодо самостійності виконання випускної кваліфікаційної роботи (додаток 1). Цією заявою підтверджується факт відсутності в роботі запозичень з друкованих та електронних джерел третіх осіб, не підкріплених відповідними посиланнями, й інформованість про можливі санкції у випадку виявлення плагіату. Відмова у заповненні та підписанні заяви автоматично тягне за собою не допуск студента до захисту випускної кваліфікаційної роботи;

- завантажують випускну кваліфікаційну роботу перед отриманням допуску випускаючої кафедри до захисту в систему Moodle для експертизи сервісом Unplag, дотримуючись наступного порядку у назві роботи: рік _ код спеціальності _ назва роботи (транслітерацією)_ПІБ студента (транслітерацією)_ПІБ керівника (транслітерацією). Робота повинна бути представлена в одному із форматів: *.doc (Word 97 – Word 2003), *.docx (Word 2007 – Word 2016). Текст роботи вводиться повністю, починаючи з титульного аркуша (без додатків);

- несуть відповідальність за:

- неподання або несвоєчасне подання своєї випускної кваліфікаційної роботи для перевірки у систему MOODLE із застосуванням сервісу Unplag у порядку, визначеному даним Положенням;

- недотримання вимог наукової етики та поваги до інтелектуальних надбань;

- порушення загальноприйнятих правил цитування та посилань на використані інформаційні джерела. В цих випадках робота спрямовується на доопрацювання та повторну перевірку. За повторне порушення робота відхиляється, а здобувачу призначається нова дата захисту.

2.6. Відділ якості освіти здійснює щорічний контроль за дотриманням Положення шляхом вибіркової перевірки не менше 5% від загальної кількості випускних кваліфікаційних робіт здобувачів вищої освіти відповідного освітнього рівня або за відповідним зверненням учасників навчального процесу.

3. Порядок здійснення перевірки випускних кваліфікаційних робіт із застосуванням сервісу Unplag

3.1. Запобігання проявів плагіату у випускних кваліфікаційних роботах здійснюється шляхом:

- створення умов для самостійної перевірки здобувачами вищої освіти робіт

бакалаврського та магістерського рівнів на плагіат;

- виявлення текстових збігів через систему Moodle за допомогою сервісу Unplag (з метою запобігання внутрішнього плагіату);
- притягненням до відповідальності за плагіат.

3.2. За результатами перевірки сервіс Unplag автоматично формує звіт, що містить загальний відсоток унікальності авторського тексту, посилання на скопійовані джерела, вказує на неоригінальні частини тексту, виділяючи їх кольором у звіті. Якщо наявність текстових збігів випускової роботи не перевищує 40%, робота може бути допущена до рецензування та подальшого захисту.

У разі перевищення 40% випускова кваліфікаційна робота потребує доопрацювання та повторної перевірки.

За умови перевищення критерію наявності текстових збігів 40% у разі повторної перевірки, робота відхиляється, а здобувачу призначається нова дата захисту.

Остаточне рішення про допуск до захисту випускної кваліфікаційної роботи приймає екзаменаційна комісія із захисту бакалаврських, магістерських робіт та дипломних проектів.

3.4. Після проходження перевірки випускної кваліфікаційної роботи здобувача вищої освіти на плагіат керівник роботи друкує першу сторінку звіту, який формується в сервісі Unplag автоматично, та на його підставі складає Акт перевірки (додаток 2). Ці документи вкладаються в роботу (після бланку завдання на випускову кваліфікаційну роботу) перед її здачею на рецензію. Наявність Акта у випускній кваліфікаційній роботі перевіряється секретарем екзаменаційної комісії із захисту випускних кваліфікаційних робіт до початку їх публічного захисту.

3.5. Для створення електронної бази випускних кваліфікаційних робіт минулих років випускова кафедра надає електронний варіант у відділ інформаційних технологій, дотримуючись порядку, зазначеного у п. 2.5.

3.6. Випускні кваліфікаційні роботи, які пройшли перевірку сервісом Unplag, зберігаються у внутрішній закритій базі не менше 3 років в «хмарній системі».

3.7. Допуск до внутрішньої закритої бази з метою перегляду результатів перевірки усіх випускних кваліфікаційних робіт мають: ректор, проректор з науково-педагогічної та навчальної роботи, проректор з науково-педагогічної, методичної та виховної роботи, завідувач навчально-методичного відділу, начальник відділу якості освіти, завідувачі випускних кафедр.

4. Прикінцеві положення

5.1. Положення набуває чинності з моменту його затвердження вченою радою університету і введення в дію наказом ректора.

5.2. З метою забезпечення ефективності застосування цього Положення навчально-методичний відділ наприкінці навчального року готує стислий висновок про практику його застосування, який може містити рекомендації для внесення змін та доповнень. Такий висновок виноситься на розгляд науково-методичної ради

університету.

Розробили:

к.е.н., професор кафедри обліку та аудиту	С.Я. Зубілевич
д.е.н., професор, завідувач кафедри економічної кібернетики	П.М. Грицюк
д.т.н., професор, зав. кафедри прикладної математики	П.М. Мартинюк
к.т.н., професор, директор ННМІ	М.М. Марчук
к.т.н., професор, директор ННІБА	Р.М. Макаренко
к.т.н., доцент кафедри економічної кібернетики	В.Б. Василів
проректор з науково-педагогічної та навчальної роботи	В.С. Сорока
проректор з науково-педагогічної, методичної та виховної роботи	О.А. Лагоднюк
заступник завідувача навчально-методичного відділу	Т.А. Костюкова
начальник відділу інформаційних технологій	О.А. Хоменчук

ВНУТРІШНІ ВІЗИ

Проректор з науково-педагогічної, методичної та виховної роботи	О.А. Лагоднюк
Проректор з науково-педагогічної та навчальної роботи	В.С. Сорока
Завідувач навчально-методичного відділу	Н.С. Ковальчук
Начальник відділу якості освіти	В.І. Корбутяк
Начальник відділу інформаційних технологій	О.А. Хоменчук
В.о. начальника юридичного відділу	В.О. Самороков

Додаток 1

ЗАЯВА

щодо самостійності виконання випускної кваліфікаційної роботи

Я, (П.І.Б.), студент _____ курсу ____ групи ____ ННІ _____ заявляю: моя випускна кваліфікаційна робота на тему «_____» (назва роботи), яка надається у екзаменаційну комісію із захисту бакалаврської, магістерської робіт та дипломних проектів _____ (назва спеціальності) для захисту, виконана самостійно і не містить ознак плагіату. Всі запозичення з друкованих та електронних джерел, у тому числі із захищених раніше випускових кваліфікаційних робіт, кандидатських і

докторських дисертацій мають відповідні посилання.

Я ознайомлений(а) з чинним Положенням, за яким виявлення плагіату є підставою для відмови в допуску моєї роботи до захисту та застосування дисциплінарних заходів.

Дата

Підпис

Додаток 2

АКТ

перевірки випускної кваліфікаційної роботи на наявність текстових збігів

Відповідно до даних сервісу Unplag файл «_____»,
автор: _____ містить _____ авторського тексту.

Дата

Підпис